

В результате проведенного исследования было определено, что консолидированная финансовая отчетность будет применяться и в Республике Беларусь с 2016 года. Она является источником информации о финансовых показателях не отдельной компании, а группы в целом. Цель этой отчетности заключается в предоставлении полной и достоверной информации о финансовом положении и финансовых результатах деятельности группы компаний, необходимой пользователям для принятия обоснованных экономических решений.

Таким образом, развитие консолидированной отчетности в Республике Беларусь имеет неопределимое значение для становления международной и интеграционной национальных предприятий. В отличие от индивидуальной отчетности юридического лица она дает «объемное» представление о том, как работают деньги инвестора или акционера, как менеджмент компании распоряжается предоставленными ему ресурсами. Именно консолидированная отчетность отражает финансовое положение и результат деятельности компании и всех контролируемых ею организаций, рассматривая их при этом как единый хозяйствующий субъект.

Список использованных источников

1. minfin.gov.by
2. Постановления министерства финансов РБ от 30 июня 2014 г. N 46 «О консолидированной финансовой отчетности»
3. Международный стандарт финансовой отчетности (IFRS) 10 «Консолидированная финансовая отчетность».

УДК 657:330.522.4:006.3 (447+100)

Ковшар Марія
студентка магістратури
Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава

ВРЕГУЛЮВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ СТАНДАРТАМИ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Анотація

У статті проводиться порівняння методології обліку запасів згідно національних та міжнародних стандартів для виявлення їх спільних рис та відмінностей.

Ключові слова: *запаси, методологія обліку, національні стандарти, міжнародні стандарти.*

Розвиток міжнародної економіки, глобалізаційних процесів, розширення зовнішньоторговельних зв'язків та залучення іноземного капіталу

українськими підприємствами різних галузей промисловості, а також вибір європейського шляху розвитку держави в цілому, першим етапом якого був вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ), призвів до необхідності реформування всіх галузей економіки та вдосконалення національних стандартів бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних для входження до світової економічної спільноти.

Питанням гармонізації обліку запасів з відповідними міжнародними стандартами займалися Ф. Бутинець, В. Качалін, С. Голов, В. Костюченко, І. Бланк, В. Швець, Я. Соколов, Г. Савицька, Л. Нищенко та ряд інших дослідників.

Метою дослідження є порівняння методології обліку запасів згідно національних та міжнародних стандартів для формування належного нормативного забезпечення обліку даного об'єкта. Досягнення мети реалізується через виявлення їх спільних та відмінних рис.

Основними методами дослідження є загальні методи і прийоми наукового пізнання. Для визначення спільних та відмінних рис між вітчизняними та міжнародними стандартами було засновано методи порівняння, аналізу, синтезу та узагальнення.

Сьогодні залишаються невирішеними ряд питань, що створюють методичну неузгодженість в практиці обліку. Зокрема відсутній порядок бухгалтерського обліку виробничих запасів, що не використовуються у господарській діяльності підприємства більше одного року та не можуть бути реалізовані, у зв'язку з відсутністю попиту на них; не врегульовано бухгалтерський облік виробничих запасів, які надійшли безоплатно та не використовуються в господарській діяльності, а, отже, не підпадають під критерій тих, що приносять економічну вигоду; не уточнено, яким чином обліковувати такий об'єкт виробничих запасів як тара: зворотна тара [4].

Порівняльний аналіз П(С)БО та МСБО показав, що загалом методичний підхід до бухгалтерського обліку виробничих запасів за міжнародними та національними стандартами майже уніфікований. Однією із істотних відмінностей між стандартами є обмеження сфери їх застосування.

МСБО 2 «Запаси» в значній мірі відрізняється від П(С)БО 9 «Запаси» такими положеннями:

1. Резерв знецінення запасів. Відповідно до § 31 МСБО 2 «Запаси» підприємство має можливість створення резерву знецінення запасів (особливо для тих, які реалізуються за твердим контрактом) [5]. У П(С)БО 9 «Запаси» таке положення відсутнє.

2. Сторнування збитків від знецінення запасів. Згідно § 33 МСБО 2 «Запаси» передбачається сторнування збитків від знецінення у разі, коли обставини, що спричинили списання запасів, більше немає. Відповідно до п. 29 П(С)БО 9 «Запаси» у подібному випадку раніше визнані витрати не сторнуються, а визнається дохід, що є більш доцільним [1].

Детальний порівняльний аналіз положень щодо обліку запасів згідно П(С)БО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси», що наведений в табл. 1, дозволив визначити спільні та відмінні риси між ними.

Таблиця 1

Порівняння міжнародного та національного стандартів з обліку запасів

П(С)БО 9 «Запаси»	МСБО 2 «Запаси»
Склад активів, які визначаються стандартами як запаси	
До складу запасів входять: сировина й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва. До цієї групи включають також незавершене виробництво, готову продукцію, товари, малоцінні та швидкозношувані предмети, молодняк тварин і тварини на відгодівлі, якщо вони оцінюються за цим стандартом.	До складу запасів входять: активи, які призначені для продажу в ході нормальної діяльності; перебувають у процесі виробництва для такого продажу; існують у формі сировини й матеріалів, призначених для використання у виробничому процесі або при наданні послуг.
Оцінка запасів при надходженні	
Собівартість формується з таких витрат: 1. При придбанні у постачальника: суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю) за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству; транспортно-заготівельні витрати; інші витрати. 2. При виготовленні власними силами: витрат, що утворюють виробничу собівартість, визначену за П(С)БО 16 «Витрати». 3. При внесенні до статутного капіталу: справедливої вартості, погоджена із засновниками підприємства. 4. При безоплатному отриманні – справедлива вартість. 5. При отриманні у результаті обміну на подібні активи – балансова вартість переданих запасів. 6. При отриманні в результаті обміну на неподібні активи – справедлива вартість отриманих запасів.	Собівартість формується з таких витрат: 1. Витрати на придбання: ціни придбання; мита, та інших податків; витрати на транспортування; вартості робіт з навантаження та розвантаження й інших витрат. 2. Витрати на переробку: витрати, безпосередньо пов'язанні з одиницею виробництва. 3. Інші витрати: інші витрати, якщо вони відбулися при доставці до їх теперішнього місця розпакування та приведення до теперішнього стану.
Склад витрат, які не включаються до собівартості запасів	
Понаднормові витрати і нестачі запасів; проценти за користування позиками; витрати на збут; загальногосподарські та інші подібні витрати.	Понаднормові суми відходів матеріалів, оплата праці або інші виробничі витрати; витрати на зберігання, крім тих витрат, які зумовлені виробничим процесом і є необхідними для наступного процесу виробництва; адміністративні накладні витрати, не пов'язані з доставкою запасів до їх теперішнього місця розташування та приведення у теперішній стан; витрати на продаж.
Оцінка запасів при витрачанні	
Собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО), ідентифікована собівартість, середньозважена собівартість, нормативні затрати; ціна продажу.	Собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО), ідентифікована собівартість, середньозважена собівартість, собівартість останніх за часом надходження запасів (ЛІФО).

Продовження табл. 1

Оцінка запасів на дату балансу	
Найменша з двох оцінок: первісна вартість або чиста вартість реалізації.	Чиста вартість реалізації
Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності	
Методи оцінки запасів; балансова (облікова) вартість запасів у розрізі окремих класифікаційних груп; балансова (облікова) вартість запасів, відображених за чистою вартістю реалізації. Балансова вартість запасів, переданих у переробку, на комісію, в заставу; Сума збільшення чистої вартості реалізації, за якою проведена оцінка запасів.	Методи оцінки запасів; балансова (облікова) вартість запасів у розрізі окремих класифікаційних груп; балансова (облікова) вартість запасів, відображених за чистою вартістю реалізації. Сума будь-якого сторнування будь-якого часткового списання, яка визначається як дохід певного періоду; обставини або події, що спричинили сторнування списання запасів, переданих як застава для гарантії зобов'язань.

На основі дослідження національних та міжнародних стандартів, що регулюють бухгалтерський облік запасів підприємств різних галузей промисловості встановлено:

– методичний підхід до бухгалтерського обліку запасів за міжнародними та національними стандартами майже уніфікований. Для повної гармонізації цих стандартів потребують уточнення питання деталізації інформації, яка розкривається у фінансових звітах про запаси;

– чинним П(С)БО 9 «Запаси» врегульовані майже всі аспекти бухгалтерського обліку виробничих запасів, проте невирішеними залишається ряд питань, що виникають у практичній діяльності суб'єкта господарювання (бухгалтерський облік тари, безоплатно отриманих запасів, що не використовуються, тощо), вирішення яких є предметом подальших досліджень [4];

– особливістю МСБО є те, що вони носять загальний характер і не виключають національних особливостей бухгалтерського обліку країн, що їх використовують, тому розширюють варіативність визнання та оцінки об'єктів бухгалтерського обліку, а також направлені на надання більшої свободи при розкритті інформації про господарську діяльність, що ґрунтується на застосуванні професійного судження [4].

Список використаних джерел

1. Безверхий, К. В. Особливості бухгалтерського обліку за національними та міжнародними стандартами: порівняльний аспект [Текст] / К. В. Безверхий // Облік і фінанси. – 2014. – № 2. – С. 8-13.

2. Должанський, А. М. Нормативно-правове забезпечення обліку виробничих запасів на поліграфічних підприємствах в умовах розвитку ринкових відносин [Текст] / А. М. Должанський, О. С. Юрочко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.18. – С. 179-186.

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст] : [закон України : офіц. текст : за станом на 15.10.2014 року] / Верховна Рада України; Закон від 16.07.1999 № 996-XIV / // Відомості Верховної Ради України (ВВР). —

1999. — N 40. — С.365. — Відомості доступні також з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 05.11.14). — Назва з екрана.

4. Ловска, І. Д. Нормативне регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів спиртової промисловості [Текст] / І. Д. Ловска // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2013. – № 1. – С. 124-128

5. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» [Електронний ресурс] / Міністерство Фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.com.ua> (дата звернення 12.12.14). — Назва з екрана.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» № 246 від 20 жовт. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 12.12.14). — Назва з екрана.

7. Талайло, О. О. Особливості організації обліку запасів за міжнародними та національними стандартами [Електронний ресурс] / О. О. Талайло, Є. Г. Чернікова. – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com> (дата звернення 12.12.14). — Назва з екрана.

УДК 657.471

Лепетан Інна

к.е.н., доцент

Павленко Олена

студентка

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

МЕТОДИ ОБЛІКУ ВИТРАТ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Анотація

У статті розглянуто основні методи обліку витрат в Україні та за кордоном, визначено переваги та недоліки їх використання на підприємствах.

Ключові слова: витрати, методи обліку та калькулювання витрат, директ-костинг.

На сучасному етапі розвитку економіки особливої актуальності набуває проблема удосконалення управлінського обліку витрат виробництва і методів калькулювання собівартості продукції. Актуальність даного питання обґрунтовується тим, що в умовах ринкової економіки все більшого значення набуває показник собівартості продукції, який відображає ефективність виробництва будь-якого підприємства.

Зарубіжні та вітчизняні процеси й методи обліку витрат досліджують такі науковці, як Ф.Ф. Бутинець О.С. Бородкін, О.В. Гудима, С.Ф. Голов, І.Є. Давидович, Н.В. Кальєніна, В.Г. Линник, Н.В. Тарасенко, М.Г. Чумаченко та ін.